

▣ PREDSTAVLJENA KNIGA DJEVOJKE NA ŽRTVENIKU

Dana 18. svibnja 2022. u organizaciji je Zajednice Hrvata istočne Hercegovine, u prostorima crkve Svete Mati Slobode u Zagrebu, predstavljena knjiga Vesne Slobodan „Djevojke na žrtveniku“ koju je objavila Naklada Benedikta d.o.o. Autorica na 448. stranica donosi 206 tužnih sudbina djevojaka mučenica iz istočne Hercegovine tijekom Drugoga svjetskog rata i poraća. Knjigu su predstavili ugledna novinarka Nada Prkačin, publicist i kroničar istočne Hercegovine Stanislav Vukorep, neumorni žrtvoslovac Ante Beljo i autorica Vesna Slobodan. Voditelj je predstavljanja bio predsjednik Zajednice Hrvata istočne Hercegovine Branko Mustapić.

Autorica predgovora Nada Prkačin iznijela je, među ostalim, sjećanja o stradanju vlastite obitelji, koja potječe sa stolačkoga područja. Stanislav Vukorep u kratkim je crtama oslikao ratna i poratna zbivanja u istočnoj Hercegovini koja je

koncem 1941. i početkom 1942. gotovo u potpunosti ispražnjena od Hrvata. Planski su zločini na tome području uključivali čak i bacanje djece u hladnu Neretvu, što su, Božjom providnošću, mnoga od njih preživjela. Ante Beljo govorio je o četničko-talijanskoj suradnji te odnosu srpskih partizana i četnika koji se, neovisno o tipu međusobne suradnje ili trenutačnih sukoba, uvijek odvijao preko leđa Hrvata. Na koncu se okupljenima obratila autorica zahvalivši svima koji su na bilo koji način doprinijeli objavi knjige te opisavši mnoge mučne detalje o zločinima nad istočnohercegovačkim Hrvaticama.

Bila je to prigoda da se Zagrepčani upoznaju sa stradanjima jedne razmjerno malobrojne, ali iznimno žilave rubne hrvatske zajednice koja se do danas održala na području srednjovjekovnoga Huma koja ove godine slavi tisuću godina prvoga spomena Trebinjske biskupije, najstarije bosanskohercegovačke biskupije koja je osnovana nakon doseljenja Hrvata na Jadran i u njegovo zaleđe.

Prije same promocije služena je sveta misa u crkvi Svete Mati Slobode za duše poginulih djevojaka i žena.

P

U nastavku donosimo ulomak iz Predgovora knjige koji je napisala Nada Prkačin. Ubojice nikad nisu zatražili oprost za grijehе koje su počinili slijedeći zapovijed „kolji sve po redu“. Nisu se ni skrivali, u najvećem djelu slučajeva zna se tko su i odakle su došli. Pojedini su

u knjizi i navedeni imenom i prezimenom. Na ovim su stranicama tek komadići povijesti naših obitelji, pripadnika ponosnog, hrvatskog naroda s područja istočne Hercegovine... U jedno sam sigurna: neće biti čitatelja koji na ovim stranicama neće pronaći komadić svoje, obiteljske povijesti; među spomenutim imenima... nazivima sela u kojima su se zločini dogodili – Struge, Gorica, Grabovina, Gabela, Čeljevo, Crnići, Čapljina (ima li uopće mjesta u istočnoj Hercegovini, i ne samo tamo, da nije podnijelo žrtvu?). Ili će u priči prepoznati osobnu, proživljenu sudbinu koja se nažalost dogodila (ponovila) i u Domovinskom ratu... Zapamtimo te i mnoge druge hrvatske žene! One su naše nadahnuće. Njihovi grobovi mjesta su koja nam daju snagu, da se nosimo s bremenom teških vremena kakva nas nažalost redovito – ne zaobilaze. Grobovi Mile Gojsalić, vranskih mučenica Dive Grabovčeve i Radoslave Ereš, dviju Dragica Pavković, pastirice Jele iz Kruševa, Mare Gavran iz Gnjišta, čija posljednja počivališta zahvalni ponizni hrvatski puk i danas obilazi... Koliko li je hrvatskih žena – patnica? Zapravo, ima li ijedna koja se na svome ovozemaljskom hodu nije izravno ili neizravno susrela s ovim o čemu govori knjiga Djevojke na žrtveniku? Primjerak knjige možete nabaviti [ovdje](#) .